

Partnerskapet EU-Afrika på transportområdet

Näringsdepartementet

2009-07-29

Dokumentbeteckning

KOM (2009) 301

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet - Partnerskapet EU - Afrika; Länka samman Afrika och Europa - Stärkt samarbete på transportområdet.

Sammanfattning

Det strategiska samarbetet mellan Europa och Afrika sker, vad gäller transportfrågor, inom ramen för det strategiska partnerskap för infrastruktur som antogs 2007 av EU och Afrikanska unionen. Syftet med meddelandet är att genomföra partnerskapet genom att *dels* få till stånd diskussioner om en utvidgning av TEN-T-nätet mot Afrika och *dels* bidra till arbetet i partnerskapet inom sektorn för transporttjänster genom överföring av bästa praxis. Målet är sedan att med stöd av meddelandet och dialog mellan parterna utarbeta en prioriterad handlingsplan med tillhörande finansieringsplan.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Afrika har bland de högsta transportkostnaderna i världen. I genomsnitt uppgår de till 15 procent av exportintäkterna jämfört med 7 procent i de övriga utvecklingsländerna och 4 procent i industriländerna. Afrikas andel av världshandeln har samtidigt sjunkit från 6 till 2 procent sedan 60-talet.

EU:s hittillsvarande mål har främst syftat till att koppla samman infrastrukturnäten i Afrika. Samarbetet har huvudsakligen skett inom

partnerskapet mellan EU och Afrika om infrastruktur som ingicks 2007. Meddelandet om Partnerskapet EU – Afrika; Länka samman Afrika och Europa – Stärkt samarbete på transportområdet, som antogs av kommissionen den 24 juni 2009, syftar till att genomföra partnerskapet om infrastruktur.

1.2 Förslagets innehåll

Meddelandet inleds med en del som beskriver de afrikanska förhållandena på transportområdet. Där konstateras att Afrika har bland de högsta transportkostnaderna i världen. Genomsnittligt uppgår de till 15 procent av exportintäkterna jämfört med 7 procent i utvecklingsländerna i andra delar av världen och 4 procent i industriländerna. I de afrikanska länder som inte ligger vid kusten är situationen ännu värre med transportkostnader upp emot 50 procent. Afrikas andel av världshandeln har till och med sjunkit från 6 till 2 procent sedan 60-talet.

Huvudorsakerna till problemen i transportsektorn är dålig infrastruktur, betungande administration, väntetider vid gränser samt brister i förvaltning och säkerhetsbestämmelser. EU har vidtagit olika åtgärder som främst syftar till att koppla samman infrastrukturnäten i Afrika. Europa är också världens största bidragsgivare till Afrika och bidrar med nationella program med nästan 30 procent till finansiering av transportinfrastruktur.

Syftet med meddelandet är att fortsatt stödja utvecklingsinsatser i Afrika och genomföra partnerskapet om infrastruktur som ingicks 2007 mellan EU och Afrikanska unionen. Detta skall ske genom att

få till stånd diskussioner om en utvidgning av TEN-T mot Afrika för att underlätta transportflödena mellan Afrika och Europa

bidra till arbetet i partnerskapet inom sektorn för transporttjänster genom att förmedla kunskap om bästa praxis inom den gemensamma transportpolitiken.

Genom att förbättra och underlätta transportflödet mellan de två kontinenterna på ett sätt som tillgodoser både ekonomiska behov och handelsbehov så kan transportkostnaderna reduceras och hållbarheten och tillförlitligheten hos transporttjänsterna förbättras. För detta krävs samordnad planering och upprättande av infrastruktur samt ett ökat samarbete i fråga om luft- och sjötransporter. Planeringen av respektive kontinents transportnät bör därför utökas så att man kan få till stånd ett verkligt euro-afrikanskt transportnät. Potentialen för utbyggnad och utveckling genom ökat samarbete av luftfart och sjöfart är dessutom mycket stor.

Kommissionen anser att utvecklingen av ett effektivare transportsystem bör kunna främjas också genom ökat erfarenhetsutbyte. På frivillig basis och med samarbete bör det enligt kommissionen vara möjligt att få till stånd utbyten, partnersamverkan och utbildning tillsammans med Medelhavsländerna. Det gäller särskilt planering och finansiering på infrastrukturområdet, säkerhet och skydd för sjötransporter, säkerhet inom luftfarten, satellitnavigering, trafiksäkerhet och stadstrafik.

Avslutningsvis konstaterar kommissionen att meddelandet tillsammans med efterföljande dialog mellan EU och Afrikanska unionen ska ligga till grund för en detaljerad handlingsplan med tillhörande finansieringsplan som skall utarbetas. Den konferens om uppföljningen av TEN-T-politiken som planeras under hösten 2009 kommer även att utgöra ett tillfälle att inom partnerskapet inrätta ett informellt forum för diskussioner av transportfrågor som kan samlas två gånger årligen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

-

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

-

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Det finns en stor risk för att dagens globala finanskris, miljöproblematiken och klimatförändringarna kommer att snabbare och i större utsträckning drabba de allra fattigaste och mest sårbara länderna. Det är därför viktigt att även fortsättningsvis stödja utvecklingsinsatser i Afrika som verkar för att skapa ett hållbart och konkurrenskraftigt transportsystem,. Mot den bakgrunden välkomnas kommissionens meddelande.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Ännu inte kända.

Ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

-

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

-

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

-

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Behandlingen av meddelandet i rådet är ännu inte bestämd.

Den konferens om TEN-T som planeras att hållas i Neapel i slutet av oktober 2009 kommer att ge möjlighet till fortsatta diskussioner mellan EU och Afrikanska unionen om transportfrågor.

4.2 Fackuttryck/termer

-